

3.a klase gides Annas pavadībā klūst par

Zaļo 3.A klasi

Loģisks turpinājums mūsu rudens ekskursijai un nodarbībai Tērvetes dabas parkā bija projektu darbs. Kad apspriedām, ko šogad varētu pētīt projektu darbā, pārsvarā izskanēja vārdi- kokus, mežu.

Lai notiek!

Šoreiz mūsu ceļš veda uz Daugavas mežniecību. Mūs laipni sagaidīja gide Anna, kura visas dienas laikā nenogurusi mums lika gan uzmanīgi klausīties, gan pašiem aktīvi darboties, gan atpūsties un veikt dažādus uzdevumus.

Lūk dienas kārtība un skolēnu apraksti par dzirdēto, redzēto, uzzināto, paveikto...

Kas ir mežs?

Mēs runājam, ka mežs nav tikai koki, bet mežs ir arī dzīvnieki, kuri dzīvo mežā, sūnas, ķērpji un pat piepes. Mežam, lai tas tiktu uzskatīts par mežu, ir jāsasniedz 1 ha lielumu. Tas pat tika salīdzināts ar futbola laukumu. Mežā, tāpat kā ģimenē, ir vairākas koku paaudzes- bērni, pieaugušie un opīši. Uzzinājam, ka egļu savu pieaugušā vecumu sasniedz 81, bet priekš 101 gada vecumā. Tad viņas ir gatavas sniegt no sevis labāko- tātad, mūsu vecāki.

Kas ir mežkapis?

Uzzinājam, ka mežkapis, gluži tāpat kā skolotājs, uzmana savus audzēkņus, kuri tiek mežā iestādīti. Uz katru nocirstu koku, tiek iestādīti 10 jauni kociņi. Daži iet bojā paši, citi slim, tāpēc tos izzāģē, citi saaug pa biežu un tos izretina. No 10 iestādītajiem kokiem izaug un dzīvi turpina 2-3 kociņi. Mežsarga modrā acs seko līdzīgi gan koku augšanas procesam, gan apstākļiem, kādos tie aug. Mums pastāstīja, ka mežkapis no rīta saņem uzdevumu- saskaitīt un nomērīt kokus. Lai zinātu, kurš koks ir saskaitīts un nomērīts, viņš ar īpašu instrumentu kokā ieskrāpē zīmi. Kokus skaita ar īpašu punktēšanas sistēmu. Dienā mežkapis nomēra un sakaita apmēram 100 kokus.

No sēklas līdz produktam

Uzzinājām, ka ir gan Latvijas meži, gan Rīgas meži. Mūsu Garkalnē esošie meži ir zem Rīgas mežu paspārnēs. Viesojoties Daugavas mežniecībā, kura atrodas Ogrē, uzzinājām, ka šajā uzņēmumā notiek viss process- no koku sēkļiņas iegūšanas- tiek audzēti un izveidoti, apgriezti sēkļu iegūšanai nepieciešama lieluma un formas koki. Norupē sēj un audzē 5 populārākos koku veidus- priedi, bērzu, egli, melnalksni, ozolu. Sēkļu iegūšana, iesēšana, audzēšana siltumnīcās, izstādīšana Norupes kokaudzētavā- to procesu paši kokaudzētāji dēvē par koku bērnudārzu. Kociņu izstādīšanu un audzēšanu Rīgas mežos dēvē par koku skolas vecumu. Viss process no koka baļķa atvešanas līdz dēļu eksportam notiek Daugavas mežniecībā, Norupes kokaudzētavā un kokzāģētavā. Lielākā daļa no Rīgas mežos iegūtā materiāla tiek eksportēta, bet daļa- koku pārtop mēbelēs, kuras var nopirkt veikalā IKEA.

„Mēs uzzinājām, ka kokus var audzēt nebrīvē, tādā ļoti mazā kastītē veselu gadu.” „Kokaudzētavā iesēj sēklas, kuras tikai pēc 8 nedēļām sāk parādīties”.

„Vienā kastītē audzē 40 stādīņus, bet ozolus nedrīkst tur stādīt, jo viņu sakne ātri izaug cauri kastītēm” .

„Es uzzināju, ka kokaudzētavā aug apmēram 1miljons 500 koku”.

Aktivitātes.

Mēs mēģinājām atpazīt kokus pēc to stumbru daļām un koku ripām. Tad mēs mēģinājām atpazīt arī šo koku augļus. Es biju pārsteigts, ka ir tādi koki melnalksnis un baltalksnis.

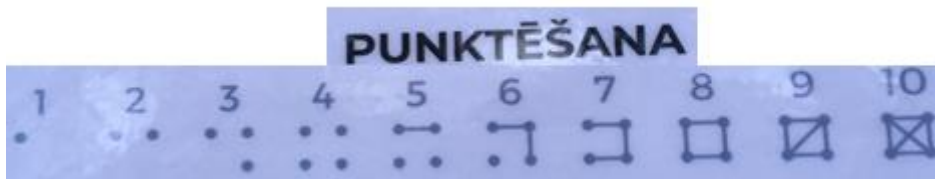
1.uzdevums bija: nofotografē 5 lietas- skudru pūzni, svecīti, sveķus, piepi, vēja izgāztu koku, ķērpji. Dīvaini, daži klasesbiedri nezināja, kas ir piepe un ķērpis. Šī bija ļoti interesanta spēle, noteikti ieteiktu pamēģināt.

2. uzdevums bija: iztēlojies, ka tu esi sīlis. Cik čiekurus tu noslēpsi rudenī, cik atradīsi ziemā. Mēs bijām gana vērīgi sīļi. Atradām visu, ko paši noslēpām. Bet īstajā dzīvē ne vienmēr sīļi, tāpat kā vāveres, ir gana vērīgas, tāpēc bieži paliek bez savāktajām rezervēm.

„Gan mežā, gan pļavā gan mums apkārt visur dabā var paši izdomāt spēles ar saviem noteikumiem un izmantot apkārt esošos priekšmetus. Es ieteiktu jums pašiem aiziet uz 2 ha lielu platību mežā un

paspēlēt spēles, kaut vai paslēpes. Tās būs pavisam citas sajūtas. Es sapratu, ka katrs pats var izdomāt spēles un tās izmēģināt.”

Koku skaitīšana jeb punktēšana

Jūs kaut ko saprotiet no punktēšanas? Nē? Nāciet pie mums, pastāstīsim un parādīsim!

„Mēs skaitījām priedes un egles. Es uzzināju, kā var skaitīt kokus lielā platībā”.

Dastēšana.

(des/ ēšana? bast/ ošana?) Tas ir tas pats?

Nē, tas ir process, kurā tiek mērīts koka diametrs. Uzzinājām, ka kokus mēra 1.3 m augstumā. Ja tu mērīsi ar mērlentu, tad nesanāks tikpat, kā mērot ar dastmēru. Kāpēc? Tāpēc, ka diametru mērot ir jāizmanto formula.

„Es pati nezināju, ka ir izgudrota tāda kolosāla lieta, ar kuru mēra koka diametru.”

„ Es uzzināju, ka koku mēra 1.3 m augstumā. Tas bija grūti, jo tas augstums bija man līdz degungalam”.

Kokzāģētava.

Kokzāģētava atrodas Norupē. Telpā ar logiem varēja izsekot visam procesam- kā detektors izbrāķē baļķus, kuros iekšā ir metāla šķembas. Ja koks tika tālāk, tas tiek sašķirots pēc izmēra, iekrītot atbilstoša izmēra nodalījumā. Tad baļķis tiek mizots (rodas mulča), tad zāģēts pēc atbilstoša izmēra un biezuma.

„ Kokzāģētavā bija ļoti skaļi. Mēs redzējām, kā strādnieki zāģē un apstrādā kokus.”

„ Es uzzināju, ka mēs nedrīkstam pasaukt strādniekus, jo viņi tad var kļūt neuzmanīgi un gūt traumas”.

Kas patika?

„ Man ļoti patika gida darbs. Anna ļoti interesanti stāstīja. Es arī, kad izaugšu, varētu strādāt tādu darbu.”

„ Anna parādīja ļoti daudz interesantu rotaļu, ko var spēlēt dabā. Viņa bija gudra. Daudz zināja un parādīja.”

„ Es jutos ļoti labi un man ļoti patika šī ekskursija”

„ Man bija interesanti un ļoti patika. Patika spēlēties mežā.”

„ Tik skaista vieta pie ezera ar garām niedrēm! Tur grillējām desiņas un vienkārši baudījām dabu!”

„ Man ļoti patika! Man patika mērīt un skaitīt! Un garšoja desiņas!”

„ Tur bija jautri. Mēs bijām visi kopā. Pildījām uzdevumus! Bija garšīgas desiņas!”

„Šī bija pati labākā ekskursija! Es tik daudz uzzināju! Garšīgi paēdām! Mērījām un punktojām!”

Skolotāja Gunta un 3.a